GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA:
BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA" IESE ÎN FIECARE ḐI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România şi străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ L.

SĔ PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmond 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 225. *Luni, Marţi, 13 (25) Octomvre.* 1887.

Braşovŭ, 12 Octomvre 1887.

Cu ocasiunea aniversărei diplomei din Octomvre 1860, care deşteptase speranţe atâtŭ de frumóse în sînulŭ tuturorŭ popórelorŭ monarchiei habsburgice, ḑiarulŭ cehicŭ din Praga „Hlas Naroda" se provócă la următórea aserţiune a lui Palacky:

„Pe câtŭ timpŭ popórele vorŭ avé cause de a-şĭ teme naţionalitatea, nu va fi în Austria nicĭ mulţămire nicĭ pace. Décă în acéstă privinţă nu se vorŭ da *garanţii în însuşĭ organismulŭ statului*, frasele mulcomitóre din partea celorŭ dela guvernŭ vorŭ fi risipite înzadarŭ. Neîncrederea se va lăţi totŭ mai tare; subminândŭ tóte legăturile devotamentului şi ale iubirei."

Valórea acestei aserţiunĭ a marelui patriotŭ boemŭ o scimŭ apreţia şi noi, cei din partea de dincóce a monarchiei, în tótă însemnătatea ei. De aceea trebue sĕ ne bucurămŭ, că bărbaţii de statŭ austriacĭ se străduescŭ a aplana în modŭ pacînicŭ conflictulŭ dintre Cehĭ şi guvernŭ ivitŭ din causa unei mĕsurĭ asupritóre pe tĕrêmulŭ instrucţiunei. Trebue sĕ se delăture causele, carĭ facŭ pe Cehĭ sĕ-şĭ témă naţionalitatea şi bine şi înţeleptŭ lucrézŭ corifeii maiorităţii parlamentare din Austria, décă nu pregetă a-şĭ da concursulŭ lorŭ pentru ca sĕ se pótă delătura bănuielile Cehilorŭ.

Dela modulŭ cum se va resolva afacerea scólelorŭ medii dincolo de Laita depinde chiar esistenţa şi programulŭ regimului actualŭ şi, cumpănindŭ bine situaţiunea din monarchiă, trebue sĕ dorimŭ ca sistemulŭ de guvernare din Austria, întemeiatŭ pe principiulŭ egalei îndreptăţirĭ politice-naţionale a tuturorŭ popórelorŭ, sĕ nu sufere vre-o lovitură neaşteptată prin vr'unŭ pasŭ neprecugetatŭ alŭ guvernului.

Scirile ce sosescŭ din Viena ne spunŭ că acum şi Polonii şi conservativii germanĭ din maioritate; adecă fracţiunea Hohenwart şi Lienbaher suntŭ gata a sprijini dorinţele îndreptăţite ale Cehilorŭ în privinţa instrucţiunei secundare. Astfelŭ se speră, că conflictulŭ se va resolva în favórea sistemei de guvernare actuale, încungiurându-se pericululŭ unei eventuale schimbărĭ a guvernului.

In partea de dincóce a monarchiei corifeii politicĭ nicĭ că se gândescŭ a lua vre-o mĕsură pentru mulţumirea naţionalităţilorŭ şi tótă atenţiunea lorŭ este îndreptată aḑĭ asupra *espunerei financiare a d-lui Tisza*. Ministrulŭ preşedinte şi actualulŭ conducĕtorŭ alŭ ministeriului de finance a desvoltatŭ în espunerea sa nisce speranţe fórte optimiste. Elŭ crede că primindu-se propunerile sale, până în anulŭ 1890 deficitulŭ financielorŭ ungare póte fi delăturatŭ. Câte promisiunĭ de aceste nu au făcutŭ în fiecare anŭ miniştrii de finance unguresci şi ce s'a alesŭ din tóte o sêmţimŭ destulŭ de amarŭ noi, contribuabilii!

Din afară ne sosesce o scire senzaţională. *Pretendenţii la tronulŭ Franciei* éraşĭ se mişcă: N'a ajutatŭ nimicŭ nicĭ espulsarea prinţilorŭ. Contele de Paris crede binevenitŭ momentulŭ de a iniţia o agitaţiune în stilŭ mare în favórea sa. Elŭ se află acuma în Dortrecht, în Olanda, şi aicĭ primesce pe aderenţii sĕi, carĭ îlŭ visitéză în massă. Secretarulŭ contelui de Paris, d-lŭ Camille Dupuy, a declaratŭ într'o convorbire, ce a avut'o c'unŭ redactorŭ, că contele şi amicii sĕi suntŭ convinşĭ, că singura formă de guvernare, care póte sĕ favoriseze desvoltarea Franciei, este monarchia democratică. „Noi nu suntemŭ conjuraţĭ periculoşĭ" ḑise Dupuy, „voimŭ numai sĕ redămŭ Franciei forma de guvernare, ce a întrodus'o casa de Orleans, alŭ căreia representantŭ e contele, şi sub care Francia a fostŭ fericită."

Caracteristicŭ e că contele de Paris nu vré sĕ comunice numele celorŭ ce-lŭ visitéză. Se ḑice că voiesce sĕ evite orĭ-ce svonŭ. Orĭ şi cum însĕ dovedesce atitudinea lui, că Francia încă n'a scăpatŭ de periculnlŭ unorŭ nouĕ turburărĭ interióre. Probabilŭ că acţiunea contelui de Paris este sprijinită şi de cătră Rusia, de aceea trebue sĕ i se atribue o importanţă deosebită.

In memoria lui Iacobŭ Mureşianu.

Redactorul „Gazetei Transilvaniei" a mai primitŭ următórele telegrame şi scrisorĭ de condolenţă:

Budapesta, 10 (22) Octomvre 1887.

După o absenţă de mai multe ḑile returnândŭ din străinătate, o străinătate unde rarŭ pĕtrunde veste despre Românĭ, aflai de gréua lovitură a sorţii, gréua pierdere ce ai înduratŭ şi D-ta cu familia, dér naţiunea nóstră desclinitŭ. Vinŭ decĭ a Vĕ ruga, sĕ primiţĭ şi din a mea parte, ca a unuia dintre cei mai vechĭ amicĭ şi onorătorĭ, espresiunea celei mai sincere condolenţe.

V. Babeş.

Deva, 10 (22) Octomvre.

Deşi târḑiu, totuşĭ permiteţi-ne şi nouĕ ca unorŭ modeştĭ învĕţătorĭ, simpli ḑilerĭ ai naţiunei române, sĕ ne esprimămŭ sêmţemintele de adêncĭ regrete, de recunoscinţă şi piă memoriă faţă cu pierderea ce a suferit'o prin mórtea tatălui D-vóstre familia şi naţiunea.

„*Apparent rari nantes in gurgite vasto*", ḑice fórte frumosŭ celebrulŭ poetŭ străbunŭ Virgiliu, în Aeneida sa. Şi noi voimŭ a ne esprima tocmai după cum se esprimă eroulŭ epopeei romane: De amŭ mai vedé bărbaţĭ de aceştia emulândŭ în nobila luptă pentru progresŭ, pentru recâştigarea drepturilorŭ politice ale poporului românŭ, ca Iacobŭ Mureşianu!

Elŭ în cariera spinósă de profesorŭ şi publicistŭ românŭ într'unŭ timpŭ de unŭ jumĕtate de seculŭ era esemplu în gândirĭ şi aspiraţiunĭ mĕreţe, bărbatŭ devotatŭ binelui generalŭ. Elŭ ḑiua-nóptea, în timpurĭ bune şi rele, cu cuvêntulŭ şi fapta aducea obolulŭ sĕu pe altariulŭ Minervei pentru luminarea poporului românŭ.

Visulŭ de aurŭ şi idealulŭ lui Iacobŭ Mureşianu pe marea suferinţelorŭ naţiunei române, prin mijloculŭ valurilorŭ celorŭ turbate, era a vedé pe toţĭ fii poporului luptându-se cu credinţă neclătită şi cu bărbăţiă pentru realisarea aspiraţiunilorŭ drepte şi sânte naţionale.

Calea pentru realisarea acestui idealŭ a vĕḑut'o croită, căcĭ în tinerimea română de dincóce de Carpaţĭ a inspiratŭ sêmţeminte nobile, curagiu neînduplecatŭ şi energiă în luptă. Elŭ a fostŭ apostolulŭ libertăţii şi apĕrătorulŭ celorŭ asupriţĭ. Despre unii ca aceştia ḑice sf. scriptură la Luca Evanghelistulŭ: „Celŭ ce va face şi învĕţa mare se va chiăma întru împĕrăţia lui Dumneḑeu!". Ne asociămŭ şi noi la doliulŭ naţiunei şi ne esprimămŭ condolenţa faţă cu familia decedatului, dorindŭ ca Dumneḑeu sĕ o mângăe, ér lui Iacobŭ Mureşianu îi ḑicemŭ:

Mergĭ spirite pe calea ce ţi-ai sĕmĕnat'o cu florĭ! Sborĭ spirite pe plaiurile ceresci, şi petrece acolo în corulŭ spiritelorŭ fraţesci! Noi în inimile nóstre îţĭ vomŭ rĕdica o corónă ideală, care va purta inscripţiunea: „Nobilŭ trăesci şi după ce ai muritŭ. Fiă ca marele tĕu sufletŭ sĕ ne inspire tuturorŭ iubirea binelui şi sĕ ne conducă pururea pe calea dreptului!".

In numele corpului învĕţătorescŭ alŭ tractului Devei.

Nechita Luculeţŭ. **Simeon Vladŭ.**

Fapte patriotice.

Teuţii de susŭ, Octomvre 1887.

(Urmare.)

După acestŭ recursŭ la 3 lunĭ ţinù pretorele A. Smidt o cercetare, la care eram citatŭ ca acusatŭ, şi la care nicĭ că mĭ-au fostŭ chemaţĭ martorii şi nicĭ că a fost de faţă adevĕratul acusat. Recursul suşternut la pretore i s'a datŭ acestuia şi cu acela umbla lăudându-se între poporenii mei, că va vedé popa cu cine îşĭ face trébă!

Notarulŭ scia ce are sĕ fiă sfirşitulŭ, că adecă nu dreptatea va reeşi învingĕtóre, ci arbitriulŭ. Aşa s'a şi întêmplatŭ.

Adecă notarulŭ a concipiatŭ o scrisóre contra întreprinderei, contra preotului şi a senatului scolarŭ de următorulŭ cuprinsŭ: „Stimate d-le pretore supremŭ! D. preotŭ administratorŭ din Tĕuţii de susŭ silesce pe locuitorĭ cu ameninţărĭ la primirea unei repartiţii, care pré multŭ întrece preste puterea acelora, ca sĕ ḑidéscă o scólă comunală, ... nu ne putemŭ lăsa în aşa marĭ cheltuelĭ, — numai cu paguba nóstră materială am puté spesa, — dér încă şi aceea credemŭ, că d-lŭ preotŭ Ioanŭ Costinŭ nu este îndreptăţitŭ ca prin o păreche de ómenĭ, supuşĭ şi obligaţĭ lui după placŭ, sĕ arunce greutăţĭ pe comună şi la plătire sĕ ne silescă.

Din acéstă causă rugămŭ pe stim. d-nŭ pretore supr. sĕ se îndure a îndruma pe juḑii comunalĭ la reţinere legitimă, nu cumva prin silirea preotului sĕ fimŭ espuşĭ la neplăcerĭ."

Acéstă scrisóre a trimis'o notarulŭ la judele din Tĕuţii de susŭ, care cu multŭ zelŭ, în formă oficiósă, a chematŭ pre credincioşĭ la sine prin subjude, în 10 Iuliu ca sĕ o subscrie; au subscris'o aprópe 25 de inşĭ, toţĭ de pânza judeluì; totŭ la acéstă scrisóre a subscrisŭ notarulŭ şi din Satunoulŭ de susŭ vr'o 9 inşĭ. De însemnatŭ este, că la poporenĭ nu lĭ-a esplicatŭ deplinŭ ce cuprinde scrisórea şi aşa i-a sedusŭ.

Acéstă scrisóre aşa subsrisă o suşternù notarulŭ pretorelui pre lângă altă scriptă, în care merge şi mai departe în tulburare.

Şi pe basa acestora aflà de bine pretorele a mĕ pune pe mine sub acusă, că pentru-ce voiescŭ eu a face scolĭ. După cercetarea ţinută în 17 Augustŭ, fuseiu surprinsŭ cu o judecată sub Nr. 1356/1887, în care se ḑice sĕ solvescŭ lui Papp Zsigmond 4 fl., căcĭ nu s'a putută afla în decursulŭ cercetărei, că dênsulŭ a agitatŭ poporulŭ contra edificandelorŭ scolĭ, că din fasiunea martorilorŭ reese, că şi elŭ s'a oferitŭ a ajutora la edificare, că pre lângă cei 2 martorĭ, 13 poporenĭ din Satunou spunŭ, că n'a agitatŭ contra scólelorŭ.

In acéstă decisiune, după cum se vede, fórte frumosŭ este spălatŭ notarulŭ, însĕ ar fi trebuitŭ pre lângă acésta şi o îndrumare, în care sĕ i se spună cum trebue sĕ se pórte faţă de causa scólelorŭ edificânde, — că adecă dênsulŭ şi juḑii sĕ dea totŭ sprijinulŭ senatului scolarŭ — ceea ce póte cu voia s'a omisŭ.

Convingêndu mĕ deplinŭ că prin acéstă cercetare şi resoluţiune s'a îngreunatŭ şi mai tare posiţia senatelorŭ scolare, încâtŭ nu mai potŭ funcţiona regulatŭ şi suntŭ multŭ lovite în drepturile lorŭ chiar prin pretorele supremŭ, am suşternutŭ următórea apelaţiune cătră vicecomitele comitatensŭ:

Nr. 124 / 1887.

Onoratŭ oficiu viceşpanalŭ!

Subscrisulŭ copia Nr. 1356/1887 aicĭ sub a) cù onóre alăturată în causa notarului Papp Zsigmond o apelezŭ.

1. In înţelesulŭ legei din a. 1876 despre forurile scolarĭ, articlu XXVIII § 9 în causa edificărei scólelorŭ a hotăritŭ unŭ senatŭ alesŭ după tóte regulele şi legile normative în acéstă privinţă, şi care au depusŭ şi jurămêntulŭ de lipsă.

Hotărîrea acelora guvernulŭ diecesanŭ ca forŭ supremŭ, în anulŭ curentŭ 9 Februariu sub Nr. 1196 a aprobat'o şi întărit'o după cum apare din copia aicĭ sub b) alăturată.

2. Indată ce acéstă aprobare supremă o făcui cunoscută credincioşilorŭ mei, notarulŭ cercualŭ a şi începutŭ a critica hotărîrea senatelorŭ şi decisiunea aprobatóre a forului supremŭ, ḑicêndŭ: „că eu ca presidele senatelorŭ pre locuitorii comunalĭ i silescŭ cu ameninţărĭ, că eu cu senatele scolarĭ nu sunt îndreptăţitŭ ca sĕ facemŭ hotărîrĭ îngreunătóre, că membrii senatelorŭ scolarĭ, carĭ trebue sĕ judece şi lucre conformŭ jurămintelorŭ depuse, mĭ-arŭ fi supuşĭ, precum apare destulŭ de chiarŭ din scriptele respectivului. La începutŭ a agitatŭ poporulŭ prin vorbe în contra nobilei întreprinderĭ, însĕ după ce eu, ca presidele senatelorŭ scolarĭ, l'am pârâtŭ — sub nr. 77 — a începutŭ a tulbura poporenii prin scripte,

3. Scripta amintită de sub nr. 77 am susternut'o în 9 Maiu d lui pretore supremŭ, cu rugarea sĕ iée la întrebare pe numitulŭ d. notarŭ, cum cutéză a agita contra unei hotărîrĭ aduse de unŭ forŭ supremŭ şi legitimŭ; d-lŭ pretore supremŭ i-a lăsatŭ timpŭ şi ocasiune lui Papp Zsigmond, not. cerc., ca sĕ şĭ pótă continua agitaţiunile după placŭ, căcĭ, numai după trei lunĭ şi 8 ḑile ţinù cercetare, dér acuma, la acéstă cercetare, eu, acusatorulŭ, eram citatŭ ca acusatŭ, după cum se vede din »citaţiunea“ sub c) alăturată.

4. Infăţişându mĕ la cercetare, la care martorii mei n'au fostŭ citaţĭ, ci eu fuseiu provocatŭ sĕ-i dau pe faţă, din întêmplare Avramŭ Mădăraşŭ, judele com. din Satunou de susŭ, care a fostŭ subscrisŭ la scripta compusă prin notarŭ, şi care ca acusatorŭ contra mea a fostŭ citatŭ dóră prin notarŭ, la rugarea mea a fostŭ ascultatŭ ca martore prin pretorele supremŭ, însĕ, după cum se vede din dechiaraţiunea sub *d* alăturată, a mărturisitŭ falsŭ, sĕ póte că a ḑisŭ d. notarŭ şi aceea ce a mărturisitŭ respectivulŭ da când deja era acusatŭ.

Mărturisirea lui Mihailŭ Cinege, care s'a ascultatŭ mai târḑiu prin d. pretore, încă este introdusă în protocolŭ falsŭ, adecă ce arŭ fi fostŭ îngreunătorŭ pentru notarŭ nu s'a indusŭ in acela.

Ce se ţine de cei 13 locuitorĭ din Satunou de sus, suntŭ falsŭ introduşĭ între martorĭ, séu dóră argumentéză pe lângă d. notarŭ şi aceea, că dânşii n'au fostŭ de faţă când a agitatŭ, décă se póte şi aşa mărturisi şi a fi martorŭ, atuncĭ jumĕtate comitatuluĭ îlŭ póte lua de martore d-lŭ pretore, că eu credŭ că jumĕtate comitatulŭ n'are cunoscinţă ce face acestŭ individŭ faţă cu scolile nóstre.

5. Locuitorii din Satunou de susŭ, carĭ au fostŭ citaţĭ, n'au figuratŭ ca martorĭ ci dimpreună cu notarulŭ au fostŭ de faţă ca acusatorĭ contra mea, că pentru ce voiescŭ eu a zidi scóla, pentru aceea i a întrebatŭ d. pretore ce lĭ-ar fi plângerea şi plângerea acelora a spus-o judele lorŭ, precum se vede apriatŭ din protocolulŭ investigaţiunei. Vĕḑêndŭ eu aceste, rugaiu pe d-lŭ pretore sĕ nu se lase a fi sedusŭ prin subscrierea insceną prin notarŭ, şi sĕ nu ţină în privinţa scolilorŭ nici o cercetare, căcĭ face cercetare contra hotărîrei unuĭ forŭ supremŭ şi vatĕmă autoritatea aceluia, m'am contra-pusŭ acestei procederĭ, şi pentru aceea ca baremĭ cu poporenii din Tĕuţii de susŭ sĕ nu ţină cercetare în causa scolară, după cum apare apriatŭ din scripta sub *e* alăturată, acéstă scriptă şĭ-a avutŭ succesulŭ doritŭ.

(Va urma.)

SCIRILE ḐILEI.

Incă o *comună s'a revoltatŭ.* După „Pester Lloyd“ causa revoltei ar fi următórea: Locuitorii comunei *Perőcseny* din comitatulŭ *Hont* îşĭ luau fără a li se concede lemne din pădure şi vênau, din care pricină fură de repeţite orĭ condamnaţĭ la pedepse în banĭ. In ḑilele acestea ducêndu-se forestierulŭ cu 4 gendarmĭ şi cu unŭ esecutorŭ în comună, ca sĕ secvestreze pe locuitorĭ pentru prevaricaţiunile silvice, aceştia se înarmară cu ciomage şi cu furcóe de ferŭ, alungară pe esecutorŭ, prinseră pe gendarmŭ şi deteră focŭ clăilorŭ pădurarului. Séra a sositŭ din Ipolysag unŭ despărţĕmêntŭ de gendarmĭ sub conducerea unui sublocotenentŭ, care arestă pe 16 locuitorĭ. Satulŭ e păḑitŭ de ulanĭ.

—x—

Dr. *Davidŭ Starcevicĭ* e bolnavŭ în arestŭ. Cerêndŭ sĕ fiă transportatŭ în spitalŭ, tribunalulŭ din Agramŭ a respinsŭ cererea pe temeiulŭ cercetării medicilorŭ.

—x—

D-lŭ *Ioanŭ Mihalcea* şĭ-a serbatŭ cununia sa cu domnişóra *Elena Vioreanu* erĭ Duminecă 11 Octomvre în Sf. Biserică „Negustorii“ din Buzĕu. Felicitărĭ căldurόse tinerei părechĭ.

—x—

Suntŭ fórte dese casurile, în care preoţii unguresci nu îmormêntéză pe credincioşii lorŭ sĕracĭ *fără plată*. In ḑilele trecute amŭ comunicatŭ două casurĭ. Acum un nou cas ni-l comunică „Pester Lloyd“: Preotulŭ ref. din Szerencs n'a vrutŭ sĕ îmormênteze pe fetiţa unui meseriaşŭ, fără plata tacsei restanţe bisericescĭ de 2 fl. 13 cr. Bietulŭ omŭ, lipitŭ de sĕracŭ, fù nevoitŭ sĕ-şi ducă copilulŭ la grópă fără preotŭ.

—x—

Ministerulŭ a aprobatŭ cunoscuta *învoială* făcută întrĕ comuna *Braşovŭ* şi între comunele *Sĕcelelorŭ*. Magistratulŭ din locŭ a şi primitŭ la 20 Octomvre n. emisulŭ ministerialŭ privitorŭ.

—x—

Nicĭ bugetulŭ comunei *Caransebeşŭ* nu e fără deficitŭ. Unŭ deficitŭ de 7000 fl. pentru unŭ venitŭ comunalŭ de numai 15,000 fl., asta-i totuşĭ enormŭ! Se va acoperi printr'unŭ aruncŭ comunalŭ. Mai bine ca tóte stă bugetulŭ comunei *Becĭcherecŭlŭ mare*, care are unŭ plus de . . . 1 cr!

—x—

La vama română dela *Predealŭ* s'a *confiscatŭ* o cătăţime însemnată de haine şi de cisme, adresate unorŭ negustorĭ din Bucurescĭ.

—x—

„Epocei“ i se spune, că comisia însărcinată a examina diferitele modele de puscĭ cu repetiţiă presintate *ministerului românŭ de rĕsboiu* de către unii fabricanţĭ, a depusŭ raportulŭ sĕu, conchiḑêndŭ la respingerea tuturorŭ acelorŭ modele, nicĭ unulŭ ne-întrunindŭ condiţiile unei arme perfecte.

—x—

In loculŭ batalionului 23 de vênătorĭ, ce staţiona în *Abrudŭ* şi care acum e în garnisónă la Sibiiu, s'a transferatŭ la Abrudŭ batalionulŭ 2 din regim. 51 de infanteriă.

—x—

Diurnistulŭ Iosefŭ *Boronkay* a *defraudatŭ* marĭ sume de banĭ la o primăriă cercuală din Pesta. Pasĕrea, care sburase, a fostŭ prinsă în Abony, comitatulŭ Albei.

Invĕţămêntulŭ ruralŭ şi domeniulŭ corónei.

Cetimŭ în „România Liberă“:

Conformându-se unei înalte dorinţĭ, esprimată încă din prima ḑi de Maiestatea Sa, administraţiunea domeniului Corónei continuă a lucra cu o stăruinţă nepregetată şi neîntrecută la desvoltarea şi propăşirea invĕţămêntului ruralŭ.

La 4 ale lunei curente s'a deschisŭ érăşĭ unŭ nou localŭ de şcólă, în numele Regelui, de către d. Ionŭ Kalinderu, administratorulŭ domeniului Corónei.

Acéstă deschidere a fostŭ o sĕrbătóre pentru comuna Balta Dómnei, de pe domeniulŭ Gherghiţa (Prahova). Unŭ publicŭ numerosŭ, compusŭ din locuitorii comunelorŭ Balta-Dómnei, Gherghiţa, Ciumaţii, Sudiţii, etc. proprietarĭ de prin vecinătate cu dómnele lorŭ, mai mulţĭ fruntaşĭ, ca preoţii, invĕţătorulŭ, primarulŭ cu consilierii, se adunaseră dinaintea şcólei. Unŭ mare numĕrŭ de foştĭ militarĭ, purtândŭ pe pieptŭ insemnele dobândite în ultimulŭ rĕsboiu, formau ca o gardă de onóre. Localulŭ este o clădire nouă, frumósă, bine întocmită, de ḑidăria solidă, şi cu încăperĭ îndestulătóre şi luminóse. Clasele suntŭ înzestrate cu totŭ materialulŭ şcolarŭ de trebuinţă, procuratŭ în cele mai bune condiţiunĭ. Atâtŭ faţada câtŭ şi interiorulŭ fusese decorată cu multŭ gustŭ, cu frunḑişŭ şi ghirlande. Timpulŭ venì şi elŭ în ajutorulŭ serbărei, fiindŭ câtŭ se póte de frumosŭ. După terminarea sfinţirei şcólei, d. Kalinderu ţinù următórea cuvêntare:

Scumpĭ copii! Voi, carĭ m'ascultaţĭ şi care vedeţĭ astăḑĭ deschiḑêndu-se uşile acestei frumóse clădirĭ, datorite mărinimiei M. S. Regelui, clădire care este casa, averea nóstră, precum va fi şi aceea a copiilorŭ şi a strănepoţilorŭ voştri, dragĭ copii veniţĭ pentru a lua parte la acéstă mare serbare, ascultaţĭ câte-va cuvinte dela unŭ omŭ, care prin vîrstă ar puté fi tatălŭ vostru şi care vĕ vorbeşte cu tóta inima.

Care este invĕţămêntulŭ pe care veniţĭ sĕ-lŭ primiţĭ în acéstă şcólă? invĕţămêntŭ, care e temelia tuturorŭ celorl'alte, séu mai bine ḑisŭ, din care decurgŭ tóte celelalte. Acestŭ invĕţămêntŭ este:

Cinstiţĭ pe Domnulŭ Dumneḑeu, cinstiţĭ prin urmare pe tata şi pe mama, care'lŭ înfăţişézĭ pe pĕmentŭ, care v'au datŭ poveţele onórei şi ale virtuţei. Arătaţi-le iubire, ascultare şi îngrijire, căcĭ de pe urma lorŭ veţĭ avé dreptulŭ de a vĕ ḑice ómenĭ cinstiţĭ, dela ei aţĭ primitŭ cunoscinţa datorinţelorŭ vóstre, dela ei veţĭ moşteni nume bunŭ printre consătenĭ şi vaḑă în obşte.

Iubirea, ascultarea şi respectulŭ de părinţĭ, aceste se numescŭ cu unŭ nume: cucernicie, căcĭ facŭ şi ele parte din cultulŭ ce totŭ omulŭ e datorŭ către Totŭ-Puternicŭlŭ, către patriă, către familiă.

Patria e muma nóstră cea dintâiu, ea a fostŭ muma strămoşilorŭ noştri şi va fi şi aceea a copiilorŭ şi a strănepoţilorŭ noştri. Pentru ea nu trebue sĕ cruţămŭ nicĭ o jertfă, nicĭ a vremei, nicĭ aceea a muncei, nicĭ măcarŭ a vieţei; în totŭ casulŭ trebue sĕ fiţĭ gata a-i da ei totŭ. Când ḑicŭ patriă, înţelegŭ prin acestŭ mare cuvêntŭ şi capulŭ ei, Regele, care este braţulŭ şi sufletulŭ ei, care este şi elŭ părintele poporului, dér unŭ părinte fără sfârşitŭ.

Da, ómenĭ bunĭ, care sunteţĭ aicĭ de faţă, care aţĭ primitŭ botezulŭ de sânge în rĕsboiu şi care purtaţĭ pe pieptŭ semnulŭ biruinţei, ţéra părintéscă e aceea pentru care au muritŭ soldaţiĭ românĭ la Griviţa, la Plevna, la Rahova, la Smârdanŭ. Bărbăţiei lorŭ şi vitejiei Capului ostei datorimŭ neatêrnarea şi prin urmare Regalitatea de care ne bucurămŭ acum. Când priviţĭ mărirea acestorŭ fapte, nu uitaţĭ că le datorimŭ sângelui acestorŭ bravĭ. Dându'şĭ viéţa lorŭ pentru patriă, ei s'au făcutŭ demnĭ de celŭ mai măreţŭ mormêntŭ şi ḑicêndŭ mormêntŭ nu vorbescŭ de acela care cuprinde rĕmăşiţele lorŭ, ci de ţéra întrégă, care este mormêntulŭ lorŭ. Numele lorŭ şi amintirea faptelorŭ lorŭ vorŭ rĕmâné în inima tuturorŭ, pe când monumentele celŭ lucrate de mâna omului vorŭ peri sub loviturile vremei

Luaţi-vĕ, scumpĭ copii, după acele pilde, care vi le-au lăsatŭ de moştenire părinţii, rudele şi concetăţenii voştri, fiţĭ încredinţaţĭ, cum au fostŭ ei înşişĭ, că fericirea este unŭ rodŭ alŭ libertăţei şi că libertatea cere unŭ sufletŭ mare.

Ómenĭ bunĭ, carĭ mĕ ascultaţĭ, aceste cuvinte nu vi le spunŭ ca mângăere pentru copii, fraţii, séu prietenii ce l'aţĭ pierdutŭ póte la resbelŭ: dênşii au muritŭ cu inimă. Nu voiţĭ óre şi voi, ca ei, mai bine o trecere din viaţă la mórte, peste care se revarsă gloriă decâtŭ unŭ trai întunecosŭ? Prin încetarea lorŭ de a mai fi printre voi, casa vóstră nu a rĕmasŭ deşértă, căcĭ camaraḑii voştri din care mulţĭ au primitŭ îngrijirea cea bună ca de mamă, a compătimitórei Reginei nu mai suntŭ, dér gloria lorŭ vieţuesce şi ne mângăe de acéstă durerósă pierdere.

Auḑindŭ neîncetatŭ cum suntŭ numiţĭ ca pilde de vitejie şi de iubire de ţéră, şi lăudaţĭ pentru jertfa lorŭ, insufleţiţi-vĕ, dragĭ copii, a-i urma, a păşi pe drumulŭ celŭ slăvitŭ pe care l'au deschisŭ ei.

Gândiţi-vĕ că este o datorinţă sfântă şi când vĕ va veni rêndulŭ, arĕtaţi-vĕ şi voi demnĭ de mândria cu care salutămŭ aḑĭ amintirea lorŭ.

Acestea suntŭ sentimente de care vĕ vorbescŭ aci în puţine cuvinte, şi pe care unŭ istoricŭ grecŭ din vechime le desvoltă într'unŭ chipŭ strălucitŭ. D-ta, d-le invĕţătorŭ, nu mĕ îndoescŭ, le vei sădi în inima şi mintea şcolarilorŭ; istoria nóstră e din fericire destulŭ de bogată cu fapte măreţe pentru ca sarcina acésta sĕ-ţĭ fiă uşóră.

D-ta, d-le primarŭ, care represinţĭ autoritatea, binevoesce a apĕra acestŭ aşeḑĕmêntŭ bine-făcĕtorŭ cu care mărinimia Regelui nostru a înḑestratŭ satulŭ, povĕţuesce pe locuitorĭ sĕ-şĭ trimită copii la şcólă, lucréză ca ei

FOILETONU.

O NÓPTE TERIBILĂ.

de Maurice Reynold, traducere de Ioanŭ E. Prodanŭ.

(Urmare.)

V.

Loculŭ de întêlnire se alesese gara dela Luxembourg; trenulŭ, care avea sĕ ducă la castelulŭ dela Sombreffe pe marchisŭ şi pe óspeţii sĕi, plecа diminéţa la 9 óre.

René, sosindŭ de cu séră în Brussela, se preumbla în susŭ şi 'n josŭ prin mica gară, când d'odată étă că ḑăresce pe d-lŭ de Werrières şi pe cele două fiice ale sale. Invĕluite în mantale lungĭ, sub carĭ le dispărea costumulŭ, aveau pe capŭ micĭ bonete, ornată fie-care cu câte-o pană de vulturŭ. Tinĕrului 'i se părù că caracterulŭ fisionomiei Ioanei devenise mai pronunţatŭ; în privirea ei puteai afla chiar asprime. Cu tóte aceste, când îlŭ vĕḑù pe René îlŭ întêmpinà cu unŭ surîsŭ drăgălaşŭ şi dĕdù mâna cu elŭ.

— Mĕ bucurŭ că te revĕdŭ, îi ḑise ea.

Incâtŭ privea pe Maria, ea se făcù ca foculŭ de roşiă la vederea lui René, şi la respectuósa lui salutare îi rĕspunse încetinelŭ.

Bĕtrânulŭ marchisŭ, neliniştitŭ, agitatŭ, nu mai avea stare. Elŭ arunca privirĭ pline de nedumerire spre loculŭ de intrare alŭ gărei.

— Tată, ḑise Ioana, vino odată, e timpulŭ sĕ ne suimŭ în vagonŭ.

— Dér nu vĕdŭ pe Hubert, ḑise marchisulŭ cu nerăbdare. Cu tóte că 'mĭ promisese d'a fi aicĭ la ora ficsată.

— Hei, d-ta sci bine, tată, că nu putemŭ conta pe promisiunile doctorului.

Marchisulŭ îşĭ freca sprîncéna şi se uita la fiica lui cu o mâniă înăbuşită, care-lŭ puse în uimire pe René.

Intr'o clipă, elŭ creḑù a descoperi în istoria acestei familii lucrurĭ misterióse şi jalnice.

— Trebue sĕ amânămŭ plecarea décă doctorulŭ nu sosesce la timpŭ, ḑise marchisulŭ, fiindŭ încă totŭ palidŭ şi agitatŭ.

— D-ta uiţĭ, tată, ḑise Ioana cu rĕcélă, că în castelŭ tótă lumea e pregătită pentru sosirea nóstră, şi că aicĭ nu se mai află nicĭ unŭ servitorŭ.

— Ah! e adevĕratŭ, rĕspunse marchisulŭ suspinândŭ.

Doctorulŭ nu sosì încă şi se deciseră a se suì în cupeulŭ vagonului.

René se aşeḑase faţă 'n faţă cu Ioana şi nu se mai sătura d'a o privi; întréga ei fiinţă îlŭ încânta, dela surisulŭ ei, până la ţinuta graţiósă ce-o luase în unghiulŭ vagonului. La staţiunea a patra trenulŭ trebuia schimbatŭ şi mulţimea aşteptată. Acéstă împrejurare fù binevenită pentru René, putêndu-se preumbla cu Ioana, şi fiindŭ câte-va minute împreună.

— Câtŭ sunt de fericitŭ, că te-am putută revede, îi ḑise elŭ; d-ta nu poţĭ sci cu ce nerăbdare am aşteptatŭ acestŭ momentŭ! Sĕ te vĕdŭ în fiă-care clipă, sĕ petrecŭ ca şi d-ta sub acelaşŭ coperişŭ.

— Nu-mĭ vorbi astfelŭ! îi ḑise ea cu bruscheţă şi cu unŭ felŭ de grózǎ.

Tînĕrulŭ se uită cu surprindere la fată, care îşĭ increţise sprîncenele.

Moştenirea ce o făcuse René, îi permitea d'a se'nsura orĭ când ar fi voitŭ; dér elŭ spera sĕ câştige iubirea Ioanei înainte de a-i descoperi schimbarea produsă în posiţia lui. De sigurŭ, ţinuta tinerei pentru elŭ nu era încuragiatóre şi elŭ nu-şĭ putea esplica ce felŭ de teróre ar fi putut'o cuprinde în momentulŭ în care elŭ îşĭ da silinţa a o face sĕ ghicéscă afecţiunea lui.

In fine, elŭ trebuia sĕ mai aştepte; póte-că în decursulŭ şederii lui în castelŭ i se va da ocasiune a descoperi tinerei fete violenta pasiune de care era cuprinsŭ pentru ea.

Trenulŭ aşteptatŭ se ḑărì în capĕtulŭ gării, întocmai ca unŭ animalŭ negru cu ochĭ de focŭ, sforăindŭ totŭ mai repede cu câtŭ mai multŭ se apropia. Sosì în fine suflândŭ, îşĭ domolì apoi mersulŭ, şi în urmă se oprì.

sĕ pricépă insemnătatea şi fo'osulŭ învĕţăturii. De altminterĭ legea însăşĭ vine în ajutorulŭ d-tale fă êndŭ din mergerea la şcólă a copiilorŭ o datorită anumiă şi neînlăturată a părinţilorŭ.

Sĕ sfêrşimŭ serbarea nóstră cu strigătulŭ scumpŭ inimelorŭ nóstre, de:

Trăiască Regele Carolŭ I! Trăiască Regina Elisabeta!

Aceste cuvinte venite din inimă erau fórte la loculŭ lorŭ, căcĭ au fostŭ bine pricepute şi apreţiate de toţĭ cei de faţă. Rĕspunsurile făcute au probatŭ că locuitorii suntŭ pĕtrunşĭ de tótă însemnătatea ajutorului ce li-se dă spre a merge înainte pe calea propăşirei şi a luminărei. Preotulŭ d. Dumitru Gherghiţeanu spune în rĕspunsulŭ sĕu că »pentru aceste bine facerĭ ce necontenitŭ amŭ primitŭ „dela bunii noştri Suveranĭ, suntemŭ datorĭ ca în fiăcare »ḑi sĕ înălţămŭ către cerŭ rugile nóstre“.

Primarulŭ arată cum locuitorii îşĭ impusese deja jertfe pentru a avé o şcólă, dér că nu avuse încă bucuria şi mângăerea sufletéscă sĕ aibă în comună unŭ învĕţătorŭ plătitŭ de Statŭ, căcĭ neavêndŭ unŭ localŭ propriu, se refusa orĭ-ce cerere de aşa felŭ:

»Locuitorii — ḑice consiliulŭ comunalŭ — recunoscêndŭ valórea darului regalŭ, nu potŭ avé decâtŭ admiraţiune pentru iubitulŭ nostru Suveranŭ«. Conchide ḑicêndŭ că pe viitorŭ marele nostru Căpitanŭ va repurta şi mai marĭ victorii în orĭ ce complicaţiunĭ cu fii ţĕrei adăpaţĭ de micĭ la luminile cărţei.

Invĕţătorulŭ espuse într'unŭ chipŭ fórte lămuritŭ cum bine-facerea Regelui nu a căḑutŭ pe unŭ pământŭ neroditorŭ, şi cum îşĭ va da tóte silinţele pentru ca şcóla sĕ dea băeţĭ deşteptĭ, iubitorĭ de ordine, şi cunoscĕtorĭ ai trecutului némului lorŭ.

După sfârşitulŭ acestei serbărĭ consacrate inteligenţei, veni rêndulŭ petrecerilorŭ. Se oferiră locuitorilorŭ de ale mâncărei, se goliră câte-va pahare în onórea binefăcĕtorului Suveranŭ; şi apoi totulŭ se sfârşi, după bunulŭ şi străvechiulŭ obiceiu românescŭ, cu hore şi alte de acele jocurĭ naţionale cu ajutorulŭ cărora îşĭ mai uită Românulŭ grijile şi munca ḑilnică, pentru câteva óre. Atâtŭ d. I. Kalinderu câtŭ şi d. silvicultorŭ Oneanu şi d. Machedonŭ, mare proprietarŭ din localitate, s'a întreţinutŭ totŭ timpulŭ cu locuitorii dându-le poveţĭ bune şi îndemnândui la muncă.

Manevrele de lângă Focşanĭ

Tema manevrelorŭ carĭ au începutŭ la Focşanĭ este următórea:

Unŭ inamicŭ avêndŭ 8 regimente de infanteriă, 6 baterii de artileriă şi 4 regimente de cavaleriă este presupusŭ că vine dinspre Bacău. Primele trupe disponibile, 10 batalióne de infanteriă, unŭ batalionŭ de geniu, 4 regimente de cavaleriă şi 5 baterii se pornescŭ din Râmnicŭ la Focşanĭ spre a-i întêmpina şi avêndŭ ordinŭ sĕ resiste câtŭ mai multŭ până ce le va sosi ajutóre. Inamiculŭ va fi figuratŭ de unŭ escadronŭ de cavaleriă alŭ cărui fiecare plutonŭ va insemna unŭ regimentŭ, şi o bateriă de artileriă alŭ cărei fiecare tunŭ va însemna o bateriă.

Ḑiua I. 8 Octomvre. Trupele se vorŭ afla la 10 diminéţa în posiţia următóre: Infanteria şi artileria între Putna şi Gârla Morilorŭ, în colóne de marşŭ gata a se pune în mişcare în spaţiulŭ cuprinsŭ între Făurei şi Precestenĭ. Cavaleria la Şuşiţa călare pe şoseaua Focşanĭ-Mărăşescĭ.

Inamiculŭ va avea eclerorii sĕi rĕspândiţĭ pe marginea pădurei Mărăsescilorŭ.

Manevra va începe prin punerea în mişcare a diviḑiei de cavaleriă care va da ataculŭ şi vĕḑêndŭ infanteria inamică se va retrage descoperindŭ frontulŭ diviḑiunei de infanteriă, care intră în luptă.

Insĕ, găsindu-se în faţă de forţe superióre începe retragerea până la satulŭ Făurei, până unde este urmărită de inamicŭ.

Ḑiua II 9 Octomvre. Posiţia dela Făurei-Precestenĭ care a fostŭ întărită este atacată din nou a doua ḑi de inamicŭ. Apĕrarea considerândŭ, că posiţiunea nu se mai póte ţine, va ordona retragerea.

In timpulŭ acesta va sosi cu calea ferată o bateriă călăréţă, care va descinde în drumŭ şi va veni în grabă pe linia de apĕrare. Acésta va fi semnalulŭ că ajutórele aşteptate au sositŭ.

Infanteria ia ofensiva, ér cavaleria ameninţă retragerea inamicului,

Lupta se va termina aci.

Falimente marĭ în Lipsca.

Marele bancher Bernhardt Sandbank din Lipsca a încetatŭ cu plăţile şi acésta din causă că „Banca de Scont“ din acelŭ oraşŭ a încetatŭ plăţile. Sandbank sta în relaţiunĭ cu cea mai mare parte din bancherii din Iaşĭ şi acésta scire, spune »Liberalulŭ“, a produsŭ o mare sensaţiă în lumea comercială din Iaşĭ.

Cu privire la falimentulŭ băncei Disconto din Lipsca se scrie că falimentulŭ a fostŭ provocatŭ prin neregularităţile directorilorŭ Windkelmann şi Ierusalini.

Banca Disconto trecea de mai multŭ timpŭ ca puţinŭ solidă, dér nimenĭ nu credea, că va isbucni atâtŭ de repede o catastrofă. Era bătĕtorŭ la ochĭ că la 17 ale curentei se ţinuse grabnicŭ o şedinţă a consiliului de administraţiune despre care sĕ rĕspândeau din Lipsca cele mai neliniştitóre scirĭ.

Dela acéstă şedinţă lipsindŭ directorii Winkelmann şi Ierusalini, se presupunea că ei au fugitŭ din Lipsca. Amêndoi au jucatŭ fórte multŭ la bursă în valorĭ rusescĭ şi au avutŭ în lunile din urmă perderĭ colosale, fiindŭ că în urma campaniei ḑiaristicei oficióse germane efectele de valóre ale Rusiei suferiseră fórte multŭ.

Câtŭ de multŭ suntŭ atinse institutele financiare din Lipsa prin acestŭ falimentŭ încă nu se scie.

Acţiunile Disconto, care mai deunăḑĭ notau 303 mărcĭ, astăḑĭ au scăḑutŭ la 30 mărcĭ.

Raportŭ poliţienescŭ. — N'ai nevoiă sĕ pricepĭ multă metereologiă, pentru a prognostica cu siguranţă matematică că la têrgulŭ anualŭ de tómnă va ploua. Aşa şi têrgulŭ de éstŭ anŭ, ce a trecutŭ, a începutŭ cu plóiă şi zăpadă şi a încetatŭ cu plóiă, şi încercarea cerului de a'şĭ da în ḑiua dântêiu o înfăţişare mai veselă, pentru ca sĕ mai dea speranţă spiritelorŭ deprimate, a fostŭ slabă şi prea târḑiă. Din punctŭ de vedere poliţienescŭ însĕ se póte privi acestŭ têrgŭ ca isbutitŭ, întru câtŭ poliţia a avutŭ fórte puţinŭ lucru. Deja recunóscerea întreprinsă pe întregŭ teritoriulŭ oraşului a fostŭ însoţită de succesŭ potrivitŭ, dovadă cu praxa întrebuinţată mai nainte de poliţiă faţă cu pungaşii a avutŭ efectŭ. Pe când altă dată poliţia prindea mulţĭ pungaşĭ, bărbaţĭ şi femei, de rêndulŭ acesta numai câţĭva neprevĕḑĕtorĭ, carĭ sperau sĕ facă bune treburĭ, au avutŭ desamăgirea de a se gândi timpŭ de 2 ḑile în arestŭ asupra stagnării afacerilorŭ şi de a'şi pune la disposiţiă mutra, ca sĕ li-o ia fotografulŭ poliţiei. Acestei împrejurărĭ e a se mulţămi, că la têrgŭ numai câteva furturĭ mai micĭ s'au comisŭ. Unŭ singurŭ pungaşŭ din cei mai cunoscuţĭ, care deja împodobesce albumulŭ criminalilorŭ, cutezase în ultima ḑi a têrgului sĕ vină la Braşovŭ; der deja la primulŭ furtŭ fù lovitŭ de rĕsbunătórea Nemesis şi pusŭ la umbră.

Doi schimbătorĭ de banĭ din locŭ cumpĕraseră acum vr'o patru sĕptĕmânĭ, cum ḑicŭ ei. dela 3 ţĕranĭ românĭ din Boroşineulŭ micŭ aurŭ curatŭ naturalŭ în formă de beţe şi tóte în greutate de aprópe 2 chilograme, cu neînsemnatulŭ preţŭ de 488 fl., pe care, cum pretindŭ, voiau sĕ-lŭ dea unui aurarŭ de aci ca sĕ-lŭ topéscă şi apoi sĕ-lă triméţă la monetăria din Viena. Sâmbăta trecută aflà poliţia despre acésta, luà dela schimbătorĭ aurulŭ, care represintă o valóre de celŭ puţinŭ 3300 fl., şi făcù arătare la judecătoria penală competentă, deórece esistă momente de aprópe sigură bănuială, că acestŭ aurŭ provine dela unŭ furtŭ.

Dare de sémă şi mulţămită publică.

(Urmare şi fine din Nr. 223)

29. Dela On. domnŭ *George Codru*, notarŭ cercualŭ în Drăguşŭ, *2 fl. 50 cr. v. a*, colectaţĭ prin primarulŭ Danilă Popa din comuna Viştea superióră. *Suma 2 fl 50 cr. v. a.*

30. Dela On. domnŭ *D. C. Panţu*, comerciantŭ în Brăila (România) *170 lei noi*, colectaţĭ dela p. t. domnĭ: D. C. Panţu, comerciantŭ 10 lei noi, Costache C. Panţu, comerciantŭ 1 leu nou, Nicolau S. Bîrzănescu, farmacistŭ 8 lei noi, Anonimŭ 1 leu nou, C. I. Olteanŭ, contabilŭ 2 lei noi, P. Bancotescu, comisioner 10 lei noi, Anonim 4 lei noi, G. Avisalom, comisionerŭ 2 lei noi, Anonim 3 lei noi, I. Petrescu, învĕţătorŭ 1 leu nou, I. N. Frateşŭ, comerciantŭ 5 lei noi, Stefanŭ Beloiu, comerciantŭ 6 lei noi, Nicolae V. Perlea, comerciantŭ 10 lei noi, Aureliu Bunea, comerciantŭ 2 lei noi şi I. Alexe Frateşŭ, comerciaotŭ 5 lei noi, toţĭ din Brăila şi Societatea „Carpaţii« Secţia II-a din Brăila 100 lei noi. *Suma 170 lei noi.* Suma acésta de 170 lei noi în bancnote românescĭ s'a schimbatŭ (prefăcutŭ) la societatea de economiă „Furnica“ din Făgăraşŭ în *72 fl. v. a.*

31. Bucatele: grêu, şi cucuruzŭ, carĭ s'au mai adunatŭ în cancelaria comunală din Galaţĭ s'a vêndutŭ pentru preţulŭ de 2 fl. 80 cr. *Suma 2 fl. 80 cr. v. a.*

Sumele de sub punctele 23—31 a dărei acesteia de sémă, carĭ facŭ la olaltă 125 fl. 87 cr., s'au împărţitŭ nenorociţilorŭ incendiaţĭ din Galaţĭ în 11 Septemvre 1887 st. n.

Peste totŭ la acestŭ comitetŭ de ajutorare s'au adunatŭ şi împărţitŭ până acuma următórele sume de banĭ:

a) 400 fl. 80 cr. v. a. împărţiţĭ incendiaţilorŭ la 10 Maiu a. c. st. n.

b) 126 fl. 61 cr. v. a. împărţiţĭ incendiaţilorŭ la 5 Iunie a. c. st. n.

c) 125 fl, 87 cr. v. a. împărţiţĭ incendiaţilorŭ la 11 Septemvre 1887. La olaltă dér s'a adunatŭ şi împărţitŭ suma de *652 fl. 28 cr. v. a* ce de sigurŭ a contribuitŭ la alinarea multorŭ suferinţe şi lipse.

Le mulţămimŭ din inimă Onoraţilorŭ domnĭ colectanţĭ şi generoşilorŭ contribuenţĭ în numele nenorociţilorŭ incendiaţĭ din Galaţĭ, şi ne deobligămŭ a publica şi mai departe orĭ-ce ajutóre carĭ vorŭ mai încurge şi după acésta în favorulŭ nenorociţilorŭ din acéstă comună.

Galaţĭ, 16 Septemvre 1887. st. n.

Ioanŭ Turcu, preşed. com. de ajut. — *Nicolau Aronŭ*, secret. com. de ajut.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

DORTRECHT, 24 Octomvre. — Contele de Paris a datŭ erĭ unŭ prânḑŭ. Numele celorŭ carĭ au luatŭ parte se ţinŭ secrete din ordinulŭ contelui. Erĭ şi aḑĭ au sositŭ érăşĭ alţĭ visitatorĭ. Tóte hotelurile suntŭ ocupate. Adunarea se pare că are unŭ scopŭ multŭ mai seriosŭ decâtŭ o simplă întrunire amicală.

Editorŭ şi redactorŭ responsabilŭ: **Dr. Aurel Muresianu.**

Câţĭ-va călĕtorĭ se scoborîră, între alţii unŭ bĕtrânŭ frumosŭ cu barba albă, cu faţa încă plină de viéţă, cu ochii albastri; era îmbrăcatŭ într'unŭ costumŭ surŭ de vênatŭ, cu ghete, şi pe traista cea móle avêndŭ atêrnată o puşcă.

Elŭ se îndreptà spre d-lŭ de Werrières cu unŭ mersŭ sprintenŭ şi vioiu.

— Bună ḑiua, marchisule, ḑise elŭ cu o voce dulce şi sonoră.

Pe buzele marchisului se vĕḑù unŭ surîsŭ care luminà o clipă palida'i şi séca'i faţă.

— Puteai crede, ḑise elŭ dup'o pausă de o clipă, ca Hubert sĕ nu fi venitŭ?

— Sĕ mergemŭ, sĕ mergemŭ, marchisule, d-ta te afli bine, şi n'avemŭ trebuinţă de doctorulŭ pentru ca sĕ putemŭ vêna vr'unŭ fasanŭ séu chiar şi vr'unŭ mistreţŭ. Pe drumŭ trenulŭ nu se opresce decâtŭ câteva minute.

Servitorulŭ veni sĕ însciinţeze că află-se unŭ compartimentŭ golŭ, în care mai ântêi intrară cele douĕ tinere. Domnulŭ de Werrières, ceva mai animatŭ prin sosirea bĕtrânului vênătorŭ, care se chema de Fonteilles, intrà asemenea urmatŭ de cei doi tovarăşĭ ai sĕi.

Locomotiva se puse ér în mişcare; şi cu grabă străbătù spre Charleville. Fonteilles îşĭ enara pe largŭ păţăniile sale de vênatŭ; marchisulŭ căḑù érăşĭ în fantasteriile lui, şi René privea la profilulŭ celŭ finŭ alŭ Ioanei, ai cărei ochĭ erau îndreptaţĭ spre peisagiulŭ ce fugea cu iuţélă; gardurile vii, arborii, colibele, păreau că sbóră înainte.....

Ioana le privea cum trecŭ, dér se părea că respiră cu greutate; deodată îşĭ întórse capulŭ spre René, şi elŭ vĕḑù cum pe marginea genelorŭ ei lungĭ strălucea câte-o lacrimă....

Unŭ momentŭ după aceea, Ioana rîdea conversândŭ cu sora sa. Ce straniă enigmă este fata asta!

Era pe la améḑĭ, când ajunseră la gara dela Charleville. Unŭ carŭ vechiu îi aştepta; rótele-i erau într'o stare atâtŭ de rea, încâtŭ Fonteilles strigà:

— Cum sĕ póte, marchisule, de n'ai dispusŭ sĕ se repare acéstă trăsură? Decâtŭ sĕ mĕ suiu în ea, mai bucurosŭ mĕ ducŭ pe josŭ, nu voiu sĕ mĕ periclitéze mergêndŭ în acéstă trăsură ce te bagă'n spaime.

— Haid sĕ plecămŭ, vino, ḑise Ioana cu surisulŭ ei drăgălaşŭ, dă'mĭ mâna sĕ mĕ suiu, unui vênătorŭ bravŭ ca d-ta nu-i e permisŭ sĕ refuse esemplulŭ ce i lŭ dau!

Totŭ vorbindŭ, ea'şĭ desbrăcà mantaua şi rĕmase în costumŭ surŭ vênătorescŭ. Jacheta i se aşeḑa fórte bine pe umerĭ şi pe taliă, póla preste totŭ de pluşŭ îi ajungea până la genunchĭ; pulpele-i delicate erau strânse în ghete cu turecĭ lungĭ de colóre galbină, şi sub mica ei păláriă cu pénă de vulturŭ, faţa ei dulce avea o espresiune plină de farmecŭ.

Bĕtrânulŭ Fonteilles subjugatŭ cu totulŭ nu mai refusà de a urma Ioanei şi Mariei, carĭ se suiseră deja în căruţă.

Castelulŭ marchisului era fórte aprópe de cetăţuia Sombreffe; şi când intrà trăsura în spaţiósa curte de onóre, tinerele fiice şi tatălŭ lorŭ, în spre trecere, fuseseră deja salutaţĭ de mai mulţĭ dintre locuitorĭ.

Ce clădire de unŭ aspectŭ bizarŭ şi posomorîtŭ mai era acestŭ castelŭ! Turnulŭ, se ḑice, că data din secululŭ alŭ 12-lea, celelalte părţĭ aparţinéu epocelorŭ diferite, şi totulŭ forma o grămădire de lucrurĭ nepotrivite.

René observà imediatŭ starea ruinată a edificiului, desolarea curţii, în parte depavată, căderea zidurilorŭ din prejmuire.

O servitóre bĕtrâna conduse pe tînĕrulŭ în odaia ce-i era destinată. Pentru a ajunge acolo, elŭ trebuì sĕ urce o scară în formă spirală şi sĕ trécă printr'unŭ lungŭ culoarŭ, în care e rĕspundéu celŭ puţinŭ o duzină de uşĭ.

Odaia lui René era situată, fără puţinŭ, aprópe în mijloculŭ coridorului carele în partea opusă dela acela unde se afla scara de forma spirală, era tăiatŭ în unghiu dreptŭ printr'unŭ altŭ culoarŭ.

— Aceste suntŭ odăile amicului? întrebà René pe bĕtrâna servitóre.

(Va urma.)

Cursulŭ la bursa de Viena

din 80 Octomvre st. n. 1887

Rentă de aurŭ 5%	99 10
Rentă de hârtiă 5%	86.—
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	149.25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	96 50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	— —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	112 —
Bonurĭ rurale ungare	103.70
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.—
Bonurĭ rurale Banat-Timișŭ	104.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	104 —
Bonurĭ rurale transilvane	104 25
Bonurĭ croato-slavone	104 25
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	—.—
Imprumutulŭ cu premiu ung.	122 80
Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	123 25
Renta de hârtiă austriacă	89 35
Renta de arg. austr.	82 60
Renta de aurŭ austr.	111 50
Losurile din 1860	135.25
Acțiunile băncei austro-ungare	887 —
Act. băncei de creditŭ ung.	284.75
Act. băncei de creditŭ austr.	283.70
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.93
Napoleon-d'orĭ	9.93
Mărcĭ 100 împ. germ.	61 40
Londra 10 Livres sterlinge	125 50

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 5 Octomvre st. v. 1887.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	93$^1/_2$	9.$^1/_2$
Renta rom. amort. (5%)	96—	97—
» convert. (6%)	91—	92—
Împr. oraș. Buc. (20 fr.)	34—	36 —
Credit fonc. rural (7%)	105—	106—
» „ „ (5%)	91$^3/_4$	92$^1/_4$
» » urban (7%)	103—	104—
» » » (6%)	96—	97—
» » » (5%)	87$^1/_2$	88$^1/_2$
Banca națională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Națională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	14.$^1/_4$	15.—
Bancnote austriace contra aurŭ	2.03	2.04

Cursulu pieței Brașovŭ

din 21 Octomvre st. n. 1887.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.56	Vênd.	8.53
Argint românesc	»	8.50	»	8.55
Napoleon-d'orĭ	»	9.87	»	9 92
Lire turcescĭ	»	11.21	»	11.28
Imperialĭ	»	10.21	»	10.36
Galbenĭ	»	5 86	»	5.90
Scrisurile fonc. »Albina» 6%	»	101.—	»	102.--
„ » „ 5%	„	98.—	-	99.—
Ruble Rusescĭ	»	109.—	»	110.—
Discontulŭ	»	7—10% pe anŭ.		

Avisŭ d-lorŭ abonațĭ!

Rugămŭ pe d-nii abonațĭ ca la reînoirea prenumerațiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ și numerii de pe fășia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

Domnii ce se abonéză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ și sĕ arate și posta ultimă.

Décă se ivescŭ iregularitățĭ la primirea ḑiarului onor. abonațĭ suntŭ rugațĭ a ne încunosciința imediatŭ prin carte postale, ca în câtŭ depinde dela noi, sĕ se delătureze. ADMINISTR. „GAZ. TRANS“

Sosirea și plecarea trenurilorŭ și postelorŭ în Brașovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Brașovŭ la Peșta:

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 20 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 01 minută diminéța.

2. Dela Brașovŭ la Bucurescĭ:

Trenulŭ acceleratŭ Nr. 302: 5 óre 37 minute diminéța.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 318: 1 óră 55 minute după amédĭ.

II. Sosirea trenurilorŭ:

1. Dela Peșta la Brașovŭ:

Trenulŭ de persóne Nr. 308: 9 óre 46 minute înainte de amédĭ.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute séra.

2. Dela Bucurescĭ la Brașovŭ:

Trenulŭ acceleratŭ Nr. 301: 10 óre 12 minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 317: 2 óre 32 minute după amédĭ.

A. Plecarea postelorŭ:

a) Dela Brașovŭ la *Rêșnovŭ-Zêrnescĭ-Branŭ*: 12 óre 30 min. după amédĭ.
b) „ „ „ *Zizinŭ:* 4 óre după amédĭ.
c) „ „ în *Sĕcuime* (S. Georgĭ): 1 óră 30 minute nóptea.
d) „ „ la *Făgărașŭ*: 4 óre diminéța.
e) „ „ la *Săcele*: 4 óre diminéța.

B. Sosirea postelorŭ:

a) Dela *Rĕșnovŭ-Zêrnescĭ-Branŭ* la Brașovŭ: 10 óre înainte da amédĭ.
b) „ *Zizinŭ* la Brașovŭ: 9 óre a. m.
c) Din *Sĕcuime* la Brașovŭ: 6 óre séra.
d) „ *Făgărașŭ* la Brașovŭ: 2 óre diminéța.
e) „ *Săcele* la Brașovŭ: 6 óre 30 minute séra.

Mersulŭ trenurilorŭ

Valabilŭ dela I Iuniu st. n. 1886.

pe linia **Predealŭ-Budapesta** și pe linia **Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	4.30	—	7.30
Predealŭ (	—	—	—	1.14
Predealŭ (	—	9.12	—	—
Timișŭ	—	9.35	—	1.45
Brașovŭ (	—	10.12	—	—
Brașovŭ (	7 20	—	4 01	2.32
Feldióra	7 57	—	4.47	—
Apatia	8 24	—	5 28	—
Augustinŭ	8.47	—	5.59	—
Homorodŭ	9.29	—	6.49	—
Hașfaleu	9 37	—	8.35	—
Sighișóra (	10 53	—	9.02	—
Sighișóra (	11.00	—	9.12	—
Elisabetopole	11 34	—	9 56	—
Mediașŭ	12.03	—	10 37	—
Copsa mică	12.26	—	10.59 11.16	—
Micăsasa	12.42	—	11.37	—
Blașiu	1.11	—	12.16	—
Crăciunelŭ	1.23	—	12,33	—
Teiușŭ	2.06	—	1.51	—
Aiudŭ	2.27	—	2.18	—
Vințulŭ de susŭ	2.49	—	2.48	—
Uióra	2 56	—	2 56	—
Cucerdea	3.12	—	3 64	—
Ghirisŭ	3.46	—	4 51	—
Apahida	5.01	—	5 28	Trenŭ de persóne
Clușiu (	5.21	—	5 56	
Clușiu (	—	6.01	—	6 37
Nedeșdu	—	6.19	—	6.58
Ghirbĕu	—	—	—	7.14
Aghirișŭ	—	—	—	7.29
Stana	—	—	—	7 56
Huiedinŭ	—	7.12	—	8 18
Ciucia	—	7.41	—	8 58
Bucia	—	—	—	9.15
Bratca	—	—	—	9.34
Vadŭ	—	8.20	—	9 53
Mezŏ-Telegd	—	8.46	—	10 28
Fugyi-Vásárhely	—	—	—	10 47
Veneția-Orăḑii	—	—	Trenŭ de persóne	10.57
Oradia-mare (	—	9.11		11.07
Oradia-mare (	—	9.16	10.50	11.19
P. Ladány	—	10.37	1.33	1.16
Szolnok	—	12.20	4.24	3.29
Buda-pesta	—	2.15	10.05	6.33
Viena (	—	—	2.15	—
Viena (	—	8.00	—	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de pers.	Tren accelerat	Trenŭ de pers.	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	—	—	—	—
Budapesta	7.40	2.—	7.40	6 18	—
Szolnok	11.05	4.05	10.42	9.38	—
P. Ladány	2 02	5.47	2.02	12.02	—
Oradea mare	4.12	7.11	4.78	2.01	—
Venția-Orăḑii	—	—	—	2 08	—
Fudi-Oșorheiu	—	—	—	2 19	—
Teleagŭ	—	7.33	—	2.41	—
Vadŭ	—	8.04	—	3.24	—
Bratca	—	—	—	3.47	—
Bucia	—	—	—	4.07	—
Ciucia	—	8.58	—	4.33	—
Huiedin	—	9.28	—	5.15	—
Stana	—	—	—	5.33	—
Aghiriș	—	—	—	5.53	—
Gl ârbĕu	—	—	—	6.05	—
Nedișu	—	—	—	6.20	—
Clușiu (	—	10.31	—	6.38	—
Clușiu (	11.00	—	—	—	7.08
Apahida	11 19	—	—	—	7.36
Ghiriș	12 33	—	—	—	9.16
Cucerdea (	1.01	—	—	—	9.53
Cucerdea (	1 11	—	—	—	10.—
Uióra	1.18	—	—	—	10.09
Vințulŭ de susŭ	1.05	—	—	—	10.19
Aiudŭ	1.46	—	—	—	10.48
Teiușŭ	2.25	—	—	—	11.55
Crăciunelŭ	2.50	—	—	—	12.34
Blașŭ	3.03	—	—	—	12.52
Micăsasa	3.35	—	—	—	1.34
Copșa mică	4.01	—	—	—	2.13
Mediașŭ	4.20	—	—	—	2.46
Elisabetopole	4.55	—	—	—	3.31
Sigișóra	5.42	—	—	—	4.32
Hașfaleu	6.01	—	—	—	5.02
Homorod	7.27	—	—	—	6.53
Augustinŭ	8.08	—	—	—	7.43
Apatia	8.36	—	—	—	8.23
Feldióra	9·06	—	—	—	9.02
Brașovŭ (	9.46	5.37	—	—	9.52
Brașovŭ (	—	—	1.55	—	—
Timișŭ	—	6.20	2.53	—	—
Predealŭ (	—	6.47	—	—	--
Predealŭ (	—	11.30	3.28	—	—
Bucurescĭ	—	—	9.35	—	—

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.	Trenŭ de persóne
Teiușŭ	11.24	—	3.00
Alba-Iulia	11.59	—	3.59
Vințulŭ de josŭ	12.30	—	4.22
Șibotŭ	1.01	—	4.51
Orăștia	1.32	—	5.18
Simeria (Piski)	2.32	—	6.15
Deva	2 52	—	6.35
Branicĭca	3.23	—	7.02
Ilia	3.55	—	7.28
Gurasada	4.08	—	7.40
Zam	4.25	—	8.11
Soborșin	5.30	—	8.46
Bĕrzova	6.27	—	9.33
Conopŭ	6.47	—	9.53
Radna-Lipova	7.28	—	10.27
Paulișŭ	7.43	—	10.42
Gyorok	7.59	—	10.58
Glogovațŭ	8.28	—	11 25
Aradŭ	8.42	9.17	12.31
Szolnok (	—	2 32	4 59
Szolnok (	—	—	5.12
Budapesta	—	—	8.20
Viena	—	—	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiușŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	12.10	—
Budapesta	8.20	9.05	—
Szolnok (	11.20	12.41	—
Szolnok (	11.35	5.45	—
Aradŭ	4.30	6.—	—
Glogovațŭ	4.43	6.13	—
Gyorok	5 07	6.38	—
Paulișŭ	5.19	6.51	—
Radna-Lipova	5.41	7.10	—
Conopŭ	6 09	7.37	—
Bêrzova	6.28	7.55	—
Soborșin	7 25	8.42	—
Zam	8 01	9.12	—
Gurasada	8 34	9.41	—
Ilia	8 55	9.58	—
Branicĭca	9.19	10.17	—
Deva	9 51	10.42	--
Simeria (Piski)	10.35	11.07	—
Orăștiă	11.11	11.37	—
Șibotŭ	11.43	12.—	—
Vințulŭ de josŭ	12.18	12.29	--
Alba-Iulia	12.36	12.46	—
Teiușŭ	1 29	1.41	—

Aradŭ-Timișóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenu mixt
Aradŭ	5.48	—	6.05
Aradulŭ nou	6.19	—	6.33
Németh-Ságh	6.44	—	6.58
Vinga	7.16	—	7.29
Orczifalva	7.47	—	7.55
Merczifalva	—	—	—
Timișóra	9.02	—	9.08

Simeria (Piski) Petroșenĭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Simeria	—	—	2.42
Streiu	—	—	3.25
Hațegŭ	—	—	4.16
Pui	—	—	5.11
Crivadia	—	—	5.58
Banița	—	—	6.40
Petroșenĭ	—	—	7.12

Timișóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timișóra	6.25	—	5.00
Merczifalva	—	—	—
Orczifalva	7.46	—	6.32
Vinga	8.15	—	7.02
Németh-Ságh	8.36	—	6.23
Aradulŭ nou	9.11	—	8.01
Aradŭ	9.27	—	8.17

Petroșenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ de pers.	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Petroșenĭ	—	—	6.10
Banița	—	—	6.53
Crivadia	—	—	7 37
Pui	—	—	8.20
Hațegŭ	—	—	9.01
Streiu	—	—	9.52
Simeria	—	—	10.31

Tipografia *ALEXI* Brașovŭ. Hârtia din fabrica lui Martin Kopony, Zernescĭ